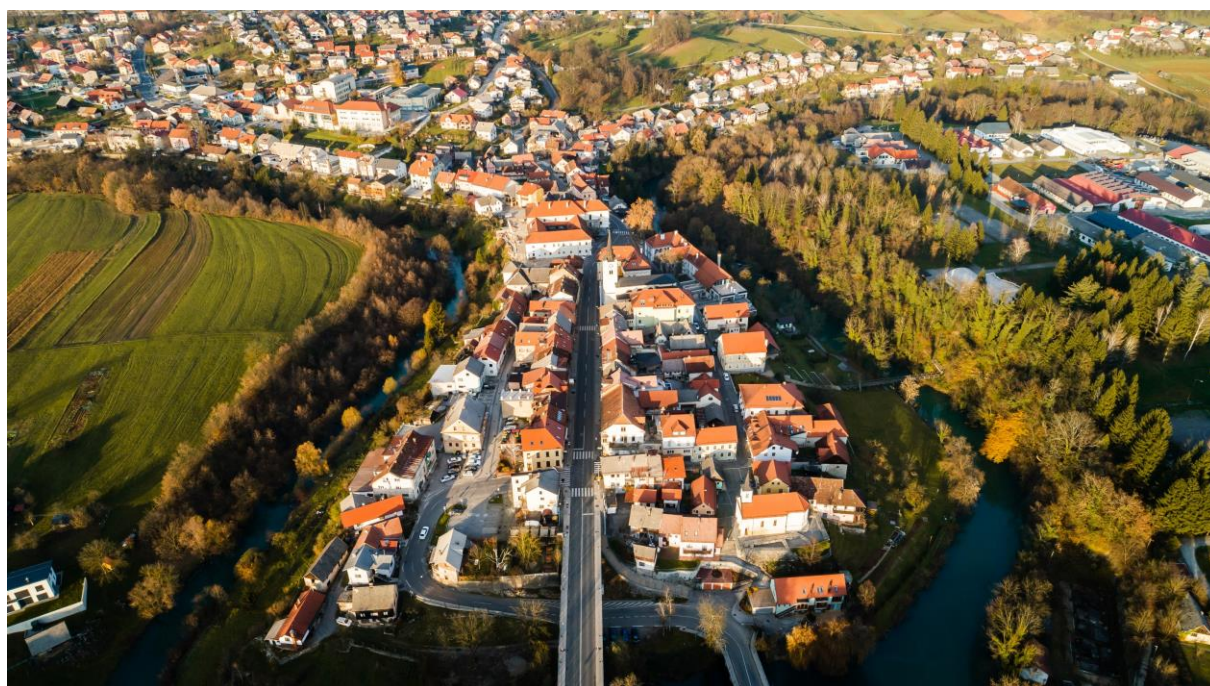

OBRAZLOŽITEV PRORAČUNA OBČINE ČRNOMELJ ZA LETO 2024

KAZALO

1. SPLOŠNI DEL	3
A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV	4
Prihodki proračuna	4
70 DAVČNI PRIHODKI.....	4
71 NEDAVČNI PRIHODKI.....	4
72 KAPITALSKI PRIHODKI.....	5
73 PREJETE DONACIJE.....	5
74 TRANSFERNI PRIHODKI.....	5
Odhodki proračuna	9
40 TEKOČI ODHODKI	9
41 TEKOČI TRANSFERI.....	10
42 INVESTICIJSKI ODHODKI.....	10
43 INVESTICIJSKI TRANSFERI.....	10
B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB.....	12
C. RAČUN FINANCIRANJA	12
2. POSEBNI DEL	14
1000 OBČINSKI SVET	15
2000 NADZORNI ODBOR	15
3000 ŽUPAN.....	15
4000 OBČINSKA UPRAVA	15
02 Ekonomska in fiskalna administracija.....	16
04 Skupne administrativne službe in splošne javne storitve	16
06 Lokalna samouprava	16
07 Obramba in ukrepi ob izrednih dogodkih	17
08 Notranje zadeve in varnost	17
10 Trg dela in delovni pogoji	17
11 Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo	17
13 Promet, prometna infrastruktura in komunikacije.....	18
14 Gospodarstvo.....	19
15 Varovanje okolja in naravne dediščine.....	19
16 Prostorsko planiranje in stanovanjsko komunalna dejavnost	20
17 Zdravstveno varstvo	21

18 Kultura, šport in nevladne organizacije	21
19 Izobraževanje	22
20 Socialno varstvo	23
22 Servisiranje javnega dolga	23
23 Intervencijski programi in obveznosti	24
NEPOSREDNI PRORAČUNSKI UPORABNIK - KRAJEVNE SKUPNOSTI	24
5001 KS ADLEŠIČI	24
5002 KS BUTORAJ	24
5003 KS ČRNOMELJ	24
5005 KS DRAGATUŠ	25
5013 KS DOBLIČE	25
5006 KS GRIBLJE	25
5014 KS KANIŽARICA	26
5007 KS PETROVA VAS	26
5008 KS SINJI VRH	26
5009 KS STARI TRG	26
5010 KS TALČJI VRH	27
5015 TANČA GORA	27
5011 KS TRIBUČE	27
5012 KS VINICA	27
6000 MEDOBČINSKA INŠPEKCIJA IN REDARSTVO	29
ZAKLJUČEK	32

1. SPLOŠNI DEL

Splošni del proračuna sestavljajo:

- A. Bilanca prihodkov in odhodkov,
- B. Račun finančnih terjatev in naložb,
- C. Račun financiranja.

V Bilanci prihodkov in odhodkov so na strani prihodkov izkazani:

- davčni prihodki,
- nedavčni prihodki,
- kapitalski prihodki,
- transferni prihodki.

na strani odhodkov pa so izkazani:

- tekoči odhodki,
- tekoči transferi,
- investicijski odhodki,
- investicijski transferi.

V Računu finančnih terjatev in naložb se izkazujejo vsa prejeta sredstva od vrnjenih posojil od prodaje kapitalskih vlog in vsa porabljena sredstva danih posojil ter porabljena sredstva za nakup kapitalskih naložb.

V Računu financiranja se izkazujejo odplačila dolgov in zadolževanje, ki je povezano s financiranjem presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, presežkov izdatkov nad prejemki v računu finančnih terjatev in naložb ter s financiranjem odplačil dolgov v računu financiranja. V računu financiranja se prav tako izkazujejo načrtovane spremembe denarnih sredstev na računih proračuna v proračunskem letu.

Čeprav struktura proračuna, določenega v 10. členu ZJF, ne opredeljuje vključitve stanja sredstev na računih iz preteklih let v proračun, pa je ta sredstva pri sestavi proračuna potrebno upoštevati, ker dejansko pomenijo prenesena sredstva, ki so ostala neporabljena na koncu tekočega leta in se uporabijo za financiranje izdatkov proračuna prihodnjega leta. Uravnoteženost proračuna se preveri tako, da se primerja stanje sredstev na računih iz preteklih let in povečanje (zmanjšanje) sredstev na računih proračuna tekočega leta.

Na podlagi sedmega odstavka 2. člena ZJF mora biti proračun uravnotežen med prejemki in izdatki. To pomeni, da morajo biti v vseh treh bilancah proračuna celotni prejemki proračuna usklajeni s celotnimi izdatki proračuna. Tako je dovoljen primanjkljaj v bilanci prihodkov in odhodkov, ki pa se mora pokriti s prihodki iz računa finančnih terjatev in naložb oz. računa financiranja ter z upoštevanjem stanja sredstev ob koncu preteklega leta.

A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV

Prihodki proračuna

25.988.840 EUR

V predlogu proračuna za leto 2024 so prihodki ocenjeni na podlagi Zakona o financiranju občin, ki opredeljuje vire financiranja ter prejetih podatkov s strani Ministrstva za finance, ocenjeno realizacijo prihodkov za leto 2023 in oceno sofinanciranja posameznih projektov oz. investicij s strani države in evropske unije v letu 2024. Predlog je pripravljen na podlagi ocene, za katere projekte bi lahko pridobili sredstva sofinanciranja s strani državnega proračuna in proračuna EU, poleg projektov, za katere so sredstva že odobrena.

Pomembno je poudariti, da bo v letih 2024 in 2025 prednostno potrebno izvesti in poravnati obveznosti za projekt gradnje nadomestne OŠ Loka, obnovo črnomaljskega gradu, obnovo in dograditve OŠ Dragatuš in druge, ki se že izvajajo ali potekajo aktivnosti za začetek investicij. Izvajanje navedenih projektov za občinski proračun (kljub sofinanciranju) predstavlja velike izdatke, zato bomo iskali tudi druge ustrezne vire financiranja preko morebitnih primernih razpisov.

Ocenjujemo, da bodo skupni prihodki proračuna za leto 2024 znašali 25.988.840 EUR. V strukturi bilance je planiran delež davčnih prihodkov v višini 51,45%, delež nedavčnih prihodkov 8,26%, delež kapitalskih prihodkov 4,65% in delež transfernih prihodkov v skupni višini 35,63%.

70 DAVČNI PRIHODKI

13.372.316 EUR

Skupina davčnih prihodkov je po klasifikaciji uvrščena med tekoče prihodke, ki zajema vsa obvezna, nepovratna sredstva v dobro proračuna. V to skupino so vključene naslednje vrste davkov: davki na dohodek (dohodnina), davki na premoženje, domači davki na blago in storitve ter drugi davki. Največji delež prihodkov predstavlja dohodnina. V skupnih prihodkih predstavlja ta kategorija prihodkov 51,45 odstotni delež. Med davke na premoženje se uvrščajo davki na nepremičnine, davek od premoženja na promet plovnih objektov, davki na dediščine in darila in davki na promet nepremičnin in finančno premoženje. Med davki na premoženje je v okviru davka na nepremičnine uvrščeno nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč, davki na dediščine in darila in davki na promet nepremičnega in finančnega premoženja. Tretja skupina prihodkov, ki spadajo v kategorijo davčnih prihodkov so domači davki na blago in storitve v okviru skupine kontov 704. Skupna vrednost teh prihodkov je ocenjena na 376.000 EUR. Obsegajo davek na dobiček od iger na srečo, pristojbino za vzdrževanje gozdnih cest, komunalne takse, turistično takso in okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda, ki je namenski prihodek in bo porabljena za investicije s področja odvajanja odpadnih voda.

71 NEDAČNI PRIHODKI

2.147.441 EUR

V strukturi prihodkov predstavlja ta kategorija 8,26 % vseh prihodkov, ki so razdeljeni v pet skupin.

V prvo skupino – udeležba na dobičku in dohodki od premoženja, so uvrščeni prihodki od udeležbe na dobičku in dividende, prihodki od prejetih obresti, ki so povečani zaradi obračunavanja obresti za prosta denarna sredstva na podračunih PU ter obresti od depozitov

in sredstev na vpogled, prihodki od najemnin za poslovne prostore in stanovanja ter drugih najemnin in zakupnin, prihodki iz naslova podeljenih koncesij in kot že prej omenjena najemnina za gospodarsko infrastrukturo, ki predstavlja največji delež prihodkov v tej kategoriji. V to kategorijo prihodkov so vključeni še prihodki od upravnih taks, prihodki od denarnih kazni zaradi kršitve predpisov občine in nadomestila za degradacijo in uzurpacijo prostora. V predlogu so planirani tudi drugi prihodki, ki zajemajo prodajo lesa na rastilu in prihodke od prodaje knjig. Drugih nedavčni prihodki (714) so predvideni v skupni višini 898.757 EUR. Po klasifikaciji so v to podskupino uvrščena doplačila za stroške oskrbe v socialno varstvenih zavodih (nakazila po sklepih o dedovanju), prihodki od komunalnih prispevkov, prispevki krajanov za investicije, prihodki poslovnega sektorja za urejanje neprometne signalizacije, drugi nedavčni prihodki in lastna sredstva krajevnih skupnosti.

72 KAPITALSKI PRIHODKI**1.207.288 EUR**

V tej skupini so zajeti prihodki od prodaje občinskega stvarnega premoženja opredeljenega v Letnem načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem Občine Črnomelj za leto 2024, ki je v prilogi in se sprejme s posebnim sklepom. Gre za prodajo stavb in prostorov, opreme, stavbnih in kmetijskih zemljišč ter prodaje premoženjskih pravic in drugih neopredmetenih dolgoročnih sredstev. Skladno z ekonomsko klasifikacijo prihodkov se med kapitalske prihodke uvrščajo prihodki od prodaje realne aktive, to je od osnovnih sredstev, prihodki od prodaje zalog ter prihodki od prodaje zemljišč in nematerialnega premoženja. Predvideni prilivi od prodaje zgradb, prostorov in stanovanj v proračunu za leto 2024 znašajo 782.288 EUR, kar predstavlja 64,80% vseh kapitalskih prihodkov.

V strukturi vseh prihodkov, ta kategorija predstavlja 4,65 %.

73 PREJETE DONACIJE**0 EUR**

V predlogu ni predvidenih sredstev iz tega naslova. Prejete donacije predstavljajo nepovratna plačila ter prostovoljna nakazila sredstev, prejeta na podlagi sporazumov, pogodb in programu koriščenja teh sredstev za namene, za katere se sredstva dodelijo.

74 TRANSFERNI PRIHODKI**9.261.795 EUR**

Transforni prihodki so prihodki iz drugih javno finančnih institucij in blagajn drugih ravni države, ki niso izvorni prihodki občinskega proračuna in predstavljajo le transfer sredstev iz drugih blagajn javnega financiranja

Transforni prihodki so namenjeni za investicijsko vzdrževanje oz. investicije in predstavljajo namenska sredstva, ki jih občina pridobi preko javnih razpisov ali drugih postopkov za pridobitev namenskih sredstev. Višina sredstev je ocenjena na podlagi informacij, s katerimi razpolagamo in so povezani s prijavi projektov na predvidene razpise. Posledično s predvideno pridobitvijo sredstev na razpisih, so predlagani tudi odhodki oz. izdatki za posamezne projekte, ki so razvidni v posebnem delu proračuna.

Kot je zapisano že v uvodu bo potrebno izvesti in poravnati obveznosti za projekt gradnje nadomestne šole Loka in obnove in dograditve OŠ Dragatuš in druge projekte, ki se že izvajajo ali potekajo aktivnosti za začetek. Za ostale predvidene projekte planiramo pridobiti

sredstva sofinanciranja s strani države na ustreznih razpisih, kar nam omogoči izvajanje le-teh, saj iz občinskega proračuna ne moremo zagotavljati vseh sredstev za izvedbo projektov. V kolikor ne bo ustreznih razpisov, na katere bi lahko planirane projekte prijavi in s tem pridobili del sredstev s strani državnega proračuna ali proračuna EU, v letu 2024 ne bomo pričeli z izvajanjem.

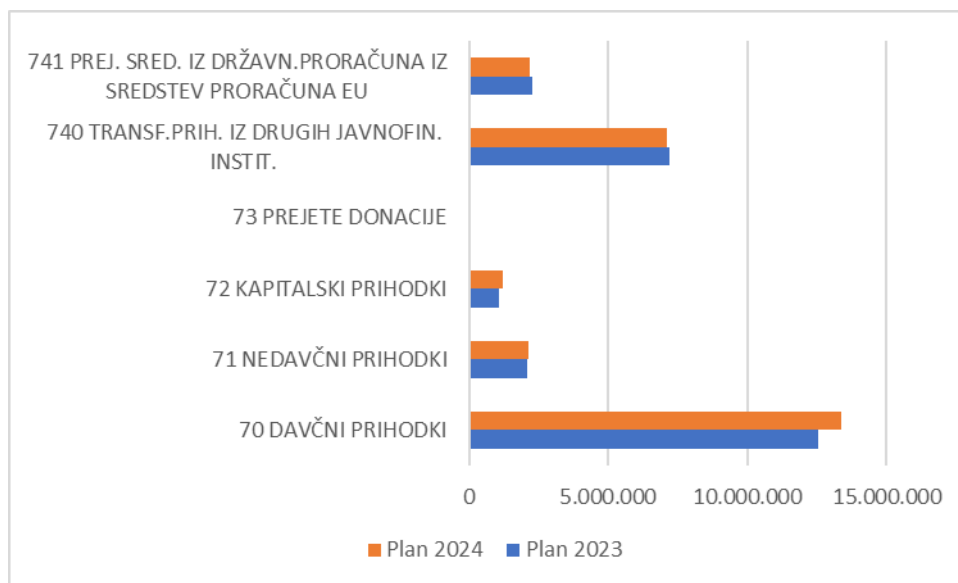
V kategoriji 740 – Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij so po klasifikaciji sredstva razdeljena v prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo, kar predstavlja prejeta sredstva za investicije v višini 7.088.335 EUR, ki so razvidna iz tabele po posameznih projektih (ureditev športnih parkov v občini, obnova Stoničevega gradu, urejanje prireditvenega prostora v Jurjevanjski dragi, nadomestna gradnja OŠ Loka, obnova in dograditev OŠ Dragatuš, odvajanje in čiščenje odpadnih voda iz porečja Kolpe (dodatna sredstva na podlagi podražitev) ter sredstva za dozidavo ZD Črnomelj – urgencia in laboratorij. Druga prejeta sredstva za tekočo porabo, ki obsegajo planirana sredstva za sofinanciranje skupnega organa MIR za leto 2023, sredstva za ureditev infrastrukture zaradi varovanja meje, sredstva za stroške oskrbe in integracije migrantov, sredstva za sofinanciranje uresničevanja pravic stalno naseljene romske skupnosti in druga prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo. V letu 2024 in 2025 bomo iz državnega proračuna prejeli sredstva za stroške dela v javnih zavodih (višji stroški plač v javnih zavodih).

V ta sklop prihodkov se uvrščajo tudi prejeta sredstva iz občinskih proračunov, katerih višina je ocenjena na 49.106 EUR, obsegajo pa prejeta sredstva s strani občin Metlika in Semič za sofinanciranje skupnega organa MIR (za sofinanciranje administrativnih in tehničnih nalog, ki jih opravlja občinska uprava, za stroške plač in materialne stroške, nastale v letu 2023 z zapadlostjo v letu 2024 ter administrativne in materialne stroške za leto 2024) in za sofinanciranje projektov, ki so skupni vsem trem občinam in se nanašajo na ureditev prostorov v OŠ Milke Šobar-Nataše (oprema za šolo).

Kategorija prihodkov 741 je za leto 2024 izkazana v višini 2.173.460 EUR, in sicer planiramo pridobiti sredstva iz sredstev proračuna EU za izvajanje kmetijske in ribiške politike za projekt Z okolju prijazno infrastrukturo do urejenega podeželja (kolesarsko verigo na podeželju), sredstva iz strukturnih skladov v višini 1.295.227 za 1. fazo kanalizacije in ČN Dobliče in druga prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU za projekt Branilci krone in meja, projekt Ureditev ekonomske poslovne infrastrukture v PV TRIC Kanižarica - 3. del ter sredstva za razvoj turistične infrastrukture.

Vsi planirani projekti, predvidena finančna konstrukcija in terminska izvedba so podrobneje razvidni iz Načrtov razvojnih programov za obdobje 2024 - 2027 in obrazložitve. Skupno predstavljajo ti prihodki 35,63% vseh prihodkov, in sicer 740 – Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij 27,27% in 741 - prejeta sredstva iz državnega proračuna in sredstev proračuna EU 8,36%.

Graf 1: Prihodki po posameznih kategorijah

Graf 2: Delež prihodkov v odstotkih

POVZETEK PRIHODKOVNE BILANCE

Vsi prihodki za leto 2024 zanašajo 29,3 mio EUR, kar je razvidno iz globalne bilance predloga proračuna Občine Črnomelj. Višina posameznega prihodka je podrobno prikazana v tabeli prihodkov. Osnova za določitev ocenjene višine prihodkov je zakonsko določena ter ocenjena na osnovi izkušenj iz preteklosti.

Tabela 1: Prihodki vseh bilanc

	Predlog proračuna 2024
Bilanca prihodkov	25.988.840
Račun finančnih terjatev in naložb	-
Račun financiranja	3.000.000
Predvideno stanje sredstev na računih na dan 31. 12. 2023	370.267
SKUPAJ	29.359.107

Odhodki in drugi izdatki so izkazani v bilanci odhodkov, obsegajo pa tekoče odhodke, tekoče transfere, investicijske odhodke in investicijske transfere. Planirani odhodki so prikazani z ekonomskega in vsebinskega vidika in sicer po namenu, po uporabniku in po programski klasifikaciji. Razvrščeni so v skupine, podskupine in konte.

Ocenjena skupna višina odhodkov v Bilanci vseh odhodkov za leto 2024 znaša 28.047.038 EUR in je predvidena glede na ocenjeno realizacijo leta 2023 in planirane izdatke v letu 2024. V primerjavi s sprejetim planom za leto 2023 so predlagani odhodki za leto 2024 višji, predvsem iz naslova višjih investicijskih odhodkov - nadaljevanje obnove in dograditve OŠ Dragatuš, nadomestne gradnje OŠ Loka, dozidava urgence in laboratorija v ZD Črnomelj, izgradnja kanalizacije, obnova infrastrukture v TRIS Kanižarica in druge investicije, ki so razvidne po posameznih postavkah. Pri planiranju tekočih odhodkov in tekočih transferov smo izhajali iz realizacije za leto 2023, upoštevali pa smo tudi priporočila in temeljna ekonomska izhodišča, ki smo jih prejeli s strani Ministrstva za finance in se nanašajo na planiranje stroškov dela in materialne stroške. Ravno tako smo pri planiranju upoštevali oceno višine sredstev, ki so potrebna za nemoteno izvajanje in financiranje z zakonom določenih nalog in zagotavljanje sredstev proračunskim uporabnikom.

40 TEKOCI ODHODKI**5.521.779 EUR**

Tekoči odhodki zajemajo tekoča plačila, nastala zaradi stroškov dela (plač in drugih izdatkov zaposlenim ter prispevkov delodajalcev za socialno varnost), stroškov materiala in drugih izdatkov za blago in storitve, ki so potrebni za delo neposrednih proračunskih uporabnikov. Zajemajo tudi plačila domačih obresti in sredstva rezerv.

V strukturi vseh odhodkov proračuna ta kategorija predstavlja 19,69%.

Višina sredstev za plače in druge izdatke zaposlenim na občinski upravi in MIR – za december 2023 z zapadlostjo v januarju 2024 je planirana v skladu z veljavno zakonodajo in kadrovskim načrtom, ki je v prilogi. V tej skupini odhodkov so predvidena še sredstva za regres za letni dopust, povračila in nadomestila (regres za prehrano, prevoz na delo) in druge izdatke zaposlenim (jubilejne nagrade in odpravnine). Višina sredstev za prispevke delodajalca za socialno varnost je planirana na osnovi enakih prispevnih stopenj, glede na višino bruto plač. Ravno tako so tu zajeta tudi sredstva za plačilo premij za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje za javne uslužbence. Največji delež v kategoriji tekočih odhodkov predstavljajo izdatki za blago in storitve v predlagani skupni višini 3.539.670 EUR, kamor so vključeni odhodki za pisarniški material, stroški komunalnih storitev, stroški porabljene energije, prevozni stroški, izdatki za službena potovanja, tekoče vzdrževanje, najemnine in druge operative odhodke. Ti odhodki predstavljajo največji delež v strukturi tekočih odhodkov in sicer so to predvsem izdatki za tekoča vzdrževanja s področja komunalne dejavnosti, prostorskega planiranja in prometa.

Plačila domačih obresti predstavljajo obresti od najetih dolgoročnih kreditov in so v predlogu proračuna za leto 2024 planirani v višini 524.658 EUR.

Sredstva rezerv se delijo na splošno proračunsko rezervacijo in proračunsko rezervo in so predlagana v skupni višini 130.000 EUR.

41 TEKOČI TRANSFERI**9.248.525 EUR**

V to skupino sodijo vsa nepovratna plačila, za katera plačnik od prejemnika sredstev v povračilo ne pridobi nikakršnega materiala ali drugega blaga. Po ekonomski klasifikaciji se v to skupino uvrščajo subvencije, transferi posameznikom in gospodinjstvom, transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam in drugi tekoči domači transferi. Največji del tovrstnih odhodkov predstavljajo transferi in subvencije izvajalcem javnih služb s področja družbenih dejavnosti in gospodarskih javnih služb.

Kategorija tekočih transferov predstavlja 32,98% skupnih odhodkov.

Sredstva subvencij privatnim podjetjem in zasebnikom so predvidena v višini 301.931 EUR, predvsem s področja kmetijstva in gospodarstva.

Transferi posameznikom in gospodinjstvom, ki so planirani v višini 4.057.700 EUR, predstavljajo sredstva za doplačila oskrbnih stroškov, doplačila do ekonomske cene vrtcev, sofinanciranje prevoza šolskih otrok in denarne spodbude šolajočim.

Višina sredstev za transfere neprofitnim organizacijam in ustanovam je predvidena v višini 1.486.703 EUR, vključena pa so sredstva za delovanje društev in organizacij s področja požarnega varstva, kmetijstva, turizma, kulture, športa, socialnega varstva in za financiranje političnih strank.

Drugi tekoči domači transferi so predlagani v višini 3.400.191 EUR, vključujejo pa tekoče transfere občinam, tekoče transfere v javne zavode in tekoča izplačila drugim javnim službam, ki niso proračunski uporabniki.

42 INVESTICIJSKI ODHODKI**12.963.126 EUR**

Predlagana sredstva so namenjena nakupu stavb, opreme, novogradnjam, rekonstrukcijam in obnovam, investicijskemu vzdrževanju, nakupu zemljišč, stroškom projektne dokumentacije, nadzora in investicijskega inženiringa. Ti odhodki pomenijo naložbe v povečanje in ohranjanje realnega premoženja občine.

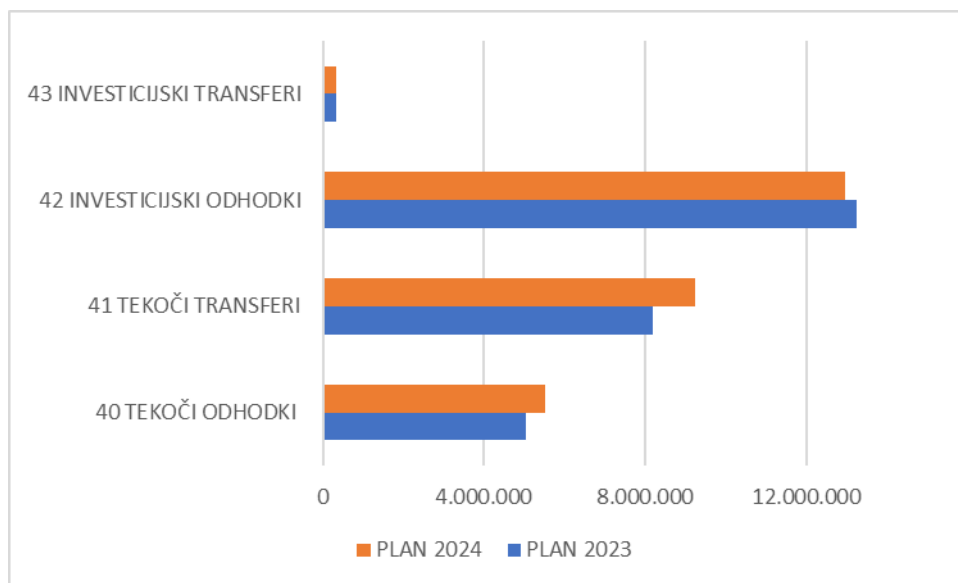
Ocenjena višina investicijskih odhodkov v predlogu proračuna za leto 2024 predstavlja 46,22% vseh odhodkov proračuna.

43 INVESTICIJSKI TRANSFERI**313.608 EUR**

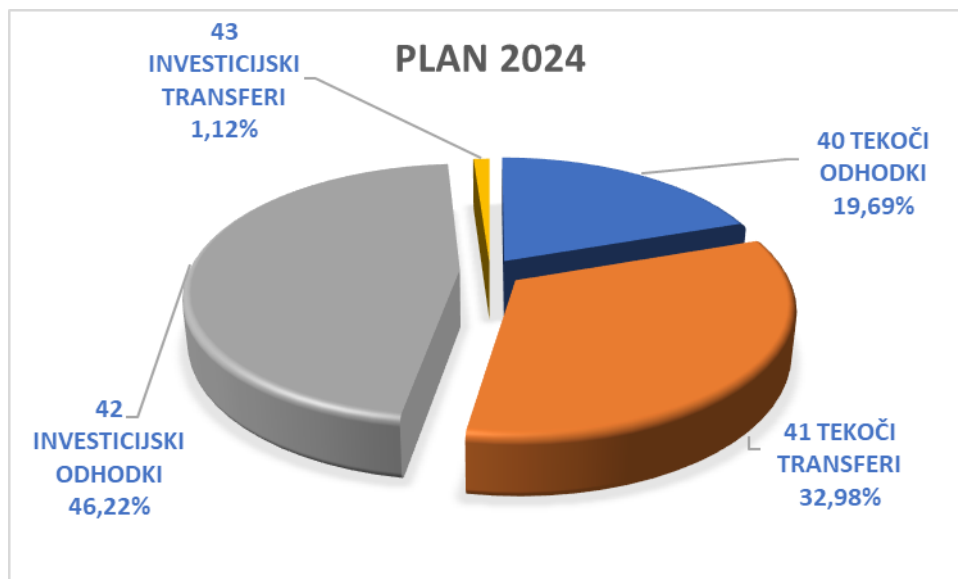
Investicijski transferi predstavljajo nepovratna sredstva in so namenjena plačilu investicijskih odhodkov, to je za njihov nakup ali gradnjo osnovnih sredstev, nabavo opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev, za investicijsko vzdrževanje, obnove in drugo. Ločeni so v dve skupini in sicer investicijske transfere pravnim in fizičnim osebam, ki niso proračunski uporabniki in tistim, ki so proračunski uporabniki (posredni in neposredni uporabniki proračuna).

Višina predlaganih sredstev te kategorije predstavlja 1,12% vseh odhodkov.

Graf 3: Odhodki po posameznih kategorijah

Graf 4: Delež odhodkov v odstotkih

POVZETEK ODHODKOVNE BILANCE

Vsi odhodki za leto 2024 znašajo 29.3 mio EUR, kar je razvidno iz globalne bilance predloga proračuna Občine Črnomelj. Višina posameznega odhodka je podrobno prikazana v tabeli odhodkov. Osnova za določitev planirane višine odhodkov je zakonsko določena in ocenjena na podlagi preteklih izkušenj.

Tabela 2: Odhodki vseh bilanc

	Predlog proračuna 2024
Bilanca odhodkov	28.047.038
Račun finančnih terjatev in naložb	-
Račun financiranja	1.312.069
SKUPAJ	29.359.107

B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

V skladu s kontnim načrtom in usmeritvami se v tem računu izkazujejo vsa prejeta sredstva od vrnjenih posojil od prodaje kapitalskih vlog in vsa porabljena sredstva danih posojil ter porabljena sredstva za nakup kapitalskih naložb.

Občina Črnomelj v letu 2024 ne načrtuje prometa v Računu finančnih terjatev in naložb.

C. RAČUN FINANCIRANJA

V Računu financiranja se izkazuje zadolževanje in odplačilo dolgov.

V predlogu proračuna za leto 2024 je predvideno dolgoročno zadolževanje pri poslovnih bankah v višini 3.000.000 EUR. Skladno z 2. odstavkom 10. b člena ZFO-1 se lahko občina v tekočem letu zadolži, če odplačilo obveznosti iz naslova posojil (glavnica in obresti), finančnih najemov in blagovnih kreditov ter potencialnih obveznosti iz naslova izdanih poroštev za izpolnitev obveznosti posrednim proračunskih uporabnikov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je občina, v posameznem letu odplačila ne preseže 10% realiziranih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov v letu pred letom zadolževanja, zmanjšanih za prejete donacije, transferne prihodke iz državnega proračuna za investicije in prejeta sredstva iz proračuna EU.

V okviru skupine kontov 55 so planirana sredstva za odplačilo anuitet od najetih dolgoročnih kreditov v skupni višini 1.312.069 EUR, od tega poslovnim bankam 1.148.154 EUR in odplačilo anuitet od dolgoročnih kreditov pri državnem proračunu v višini 163.915 EUR.

Tabela 3: Odplačilo kreditov v letu 2024

Kreditodajalec	Namen zadolžitve	Leto zadol.	Višina glavnice 2024
BKS Banka d.d.	Invest.v proračunu	2018	75.000
BKS Banka d.d.	Upravl.j.z občinskim dolgom	2017	227.935
BKS Banka d.d.	Invest.v proračunu	2022	75.333
Intesa Sanpaolo banka d.d.	Invest.v proračunu	2019	100.000
Intesa Sanpaolo banka d.d.	Invest.v proračunu	2020	200.000
DBS d.d.	Invest.v proračunu	2021	173.334
NLB d.d.	Invest.v proračunu	2022	296.552
RS MGRT	Dograditev OŠ Dragatuš	2020	19.007
RS MGRT	Obnova ulice Na pristavah	2020	5.796
RS MGRT	Rek.ulice Mirana Jarca	2018	4.848
RS MGRT	Invest.vzdrž.LC v občini	2018	34.364
RS MGRT	Rekonstr.Kidričeve ulice	2017	57.815
RS MGRT	Izgr.sekundarnih vodovodov	2016	21.663
RS MGRT	Izg.kanalizacije Griblje	2016	20.422

- Krediti, najeti pri RS MGRT predstavljajo povratna sredstva za sofinanciranje investicij po 23. členu ZFO-1 in se ne štejejo v izračun dovoljenega obsega zadolževanja, ravno tako se za te kredite ne plačuje obresti.

2. POSEBNI DEL

Posebni del proračuna pomeni vsebino porabe javnofinančnih sredstev v finančnih načrtih posameznih neposrednih proračunskih uporabnikov in vključuje odhodke po področjih proračunske porabe, glavnih programih in podprogramih iz pravilnika o programski klasifikaciji izdatkov občinskih proračunov ter proračunskih postavkah, kontih in podkontih.

Izdatki se v skladu s pravilnikom o programski klasifikaciji izdatkov občinskih proračunov razvrščajo v:

- področja proračunske porabe,
- glavne programe,
- podprograme.

Področja proračunske porabe so področja, na katerih občina deluje oz. nudi storitve in v katera so, upoštevaje delovna področja neposrednih uporabnikov, razvrščeni izdatki v finančnem načrtu. Šifra področja proračunske porabe je dvomestna (AA).

Glavni program je splošni program, ki je del področja proračunske porabe, v katerega so razvrščeni izdatki v finančnih načrtih neposrednih uporabnikov. Glavni programi so določeni s predpisano programsko klasifikacijo izdatkov občinskih proračunov. Glavni program ima splošne cilje, s katerimi se izvajajo cilji področja proračunske porabe. Šifra glavnega programa je štirimestna (AABB).

Podprogram je program, ki je del glavnega programa, v katerega so razvrščeni izdatki v finančnem načrtu praviloma enega neposrednega uporabnika. Podprogram ima jasno določene specifične cilje in kazalce učinkovitosti in z njim se izvajajo cilji glavnega programa. Šifra podprograma je osemestna (AABB90CC).

Proračunska postavka je del podprograma, ki prikazuje celoto aktivnosti ali projekta, ali del aktivnosti ali projekta ali ekonomski namen porabe sredstev z delovnega področja neposrednega uporabnika. Pri šifriranju proračunskih postavk so občine samostojne.

Proračunska postavka – konto je del proračunske postavke, ki v skladu s predpisanim kontnim načrtom natančno določa ekonomski namen izdatkov proračunske postavke in je temeljna enota za izvrševanje proračuna.

Odhodki v predlogu proračuna za leto 2024 so razvrščeni po proračunskih uporabnikih, in sicer:

- Občinski svet,
- Nadzorni odbor,
- Župan,
- Občinska uprava,
- Krajevne skupnosti (14) in
- Medobčinska inšpekcija in redarstvo.

Skupni organ sofinancirajo občine ustanoviteljice (Črnomelj, Metlika in Semič), del sredstev pa zagotavlja državni proračun v tekočem letu za preteklo leto. Skupni organ je do 31. 12. 2023 neposredni uporabnik občinskega proračuna sedežne občine - Črnomelj, ki ima v

posebnem delu proračuna finančni načrt skupnega organa. S 1. 1. 2024 pa nastopi Občina Črnomelj v vlogi soustanoviteljice Skupne občinske uprave Dolenjske in Bele krajine in v letu 2024 v finančnem načrtu svoje občinske uprave na posebni proračunski postavki in ustreznemu podprogramu prikaže svoj delež sredstev za financiranje skupne občinske uprave, ki ga skladno z odlokom nakažemo sedežni Mestni Občini Novo mesto.

Vsi predlagani odhodki so razvrščeni v skladu s pravilnikom o programski klasifikaciji izdatkov občinskih proračunov na programske dele, in sicer: področja proračunske porabe (PPP), glavne programe (GPR), podprograme (PPR), proračunske postavke (PP) in proračunske postavke - konte (K).

Obrazložitev posebnega dela se nanaša na tekoče odhodke in tekoče transfere. Vsi projekti oz. investicijski odhodki in investicijski transferi so razvidni iz tabele Načrtov razvojnih programov in so vsebinsko opredeljeni v obrazložitvi le-tega.

1000 OBČINSKI SVET	124.432 EUR
---------------------------	--------------------

Predlagana višina sredstev za leto 2024 znaša 124.432 EUR. Planirani so izdatki za izplačilo stroškov sej Občinskega sveta, sejnine udeležencem odborov in komisij, financiranje političnih strank, mednarodno sodelovanje, objave občinskih predpisov, video dokumentiranje dogodkov v občini, stroške prireditve ob občinskem prazniku, članarino mednarodnim organizacijam (EZTZ- Evropsko združenje za teritorialno sodelovanj: »Po poti prihodnosti Ljubljana – Novo mesto – Karlovec – Zagreb«), katerih članica je občina in članarino Skupnosti občin Slovenije.

2000 NADZORNI ODBOR	9.690 EUR
----------------------------	------------------

Predlagana višina sredstev za PU Nadzorni odbor za leto 2024 znaša 9.690 EUR, planirana sredstva pa bodo namenjena plačilu stroškov opravljanja notranjega nadzora javnih financ in izplačilu nadomestil članom Nadzornega odbora.

3000 ŽUPAN	160.525 EUR
-------------------	--------------------

Skupna višina sredstev za leto 2024 je predlagana v višini 160.525 EUR. Sredstva so planirana za iste namene kot v proračunu preteklega leta, in sicer za plačo in druge izdatke župana, nepoklicno opravljanje funkcije podžupanov, stroške reprezentance, stroške oglaševalskih storitev in pokroviteljstvo (na osnovi javnega razpisa za dodeljevanje sredstev za prireditve in druge aktivnosti, ki pospešujejo kulturni, športni in humanitarni razvoj ter promocijo občine). V primerjavi s proračunom za preteklo leto, so na podlagi predvidene realizacije za leto 2023 nekoliko višja predvidena sredstva za nepoklicno opravljanje funkcije.

4000 OBČINSKA UPRAVA	27.249.320 EUR
-----------------------------	-----------------------

V skladu z navodili je lahko proračunski uporabnik »občinska uprava« opredeljen kot enotna občinska uprava, kar proračun Občine Črnomelj tudi opredeljuje. Področja proračunske porabe so obrazložena po posameznih področjih. Sredstva, ki jih predvideva predlog

proračuna za leto 2024, znašajo skupno 27.249.320 EUR, izdatki pa so razdeljeni po naslednjih področjih porabe.

02 Ekonomska in fiskalna administracija**62.125 EUR**

To področje predvideva sredstva za plačilo stroškov opravljenih bančnih storitev in storitev UJP ter Banke Slovenije za vodenje računa. Prav tako so planirana tudi sredstva za stroške zbrane takse za odlaganje odpadkov in odpadne vode, stroške izdaje soglasij in projektnih pogojev, vodenje evidence komunalne infrastrukture in vračila preveč vplačanih dajatev.

04 Skupne administrativne službe in splošne javne storitve**20.000 EUR**

V tem področju so predvidena sredstva za stroške odvetnikov, notarjev in za sodne stroške. Predlagana sredstva vključujejo stroške notarskih storitev in stroške odvetniških storitev pri zastopanju v sodnih postopkih, v katerih je občina udeležena. Za ta namen so predvidena sredstva v višini 20.000 EUR.

06 Lokalna samouprava**1.909.607 EUR**

Področje se nanaša na administracijo občinske uprave, ki zajema stroške plač in drugih izdatkov zaposlenih v občinski upravi, prispevke delodajalca za socialno varnost in premije kolektivnega pokojninskega zavarovanja.

Sredstva za plače so planirana v skladu z zakonskimi predpisi, ki urejajo plače in druge stroške dela v javnem sektorju, sporazumi in kolektivno pogodbo, dogovorjenih med Vlado Republike Slovenije in sindikati javnega sektorja ter deloma tudi učinki kadrovske politike in kadrovskim načrtom, ki je v prilogi. V sklopu izdatkov za plače so planirani stroški za izplačilo regresa za letni dopust, sredstva za izplačilo redne delovne uspešnosti (izplačilo polletno – skupen obseg sredstev znaša najmanj dva in ne več kot pet odstotkov letnih sredstev za osnovne plače), sredstva za nadurno delo, sredstva za izplačilo jubilejnih nagrad (za dopolnjenih 10, 20 in 30 let delovne dobe v javnem sektorju), solidarnostno pomoč.

V istem podprogramu so izkazana tudi planirana sredstva za materialne stroške občinske uprave, ki so potrebna za nemoteno delovanje. Višina stroškov je predlagana na osnovi realizacije v letu 2023 in ocenjene višine izdatkov letu 2024. Vse vrste materialnih stroškov so razvidne iz posebnega dela, obsegajo pa stroške pisarniškega materiala, stroške čiščenja, varovanja, stroške energije, ogrevanja, komunalnih storitev, stroške tekočega vzdrževanja opreme, stroške službenih potovanj in izobraževanj, stroške za varstvo pri delu in druge operativne odhodke. Drugi podprogram tega področja vključuje sredstva za stroške razpolaganja in upravljanja z občinskim premoženjem, potrebnim za delovanje občinske uprave. V predlogu so planirana sredstva za nakup pisarniškega pohištva, strojne računalniške opreme, opreme za tiskanje in razmnoževanje, nakup telekomunikacijske opreme, nakup druge opreme in napeljav in za nakup licenčne programske opreme. Letni načrt pridobivanja premičnega premoženja za potrebe občine je v prilogi. Za investicijsko vzdrževanje poslovnih prostorov predlog proračuna predvideva sredstva v višini 40.000 EUR, ki bodo namenjena nujnim investicijsko vzdrževalnim delom občinske stavbe in poslovnih stavb v lasti občine.

07 Obramba in ukrepi ob izrednih dogodkih**1.281.420 EUR**

Področje je razdeljeno na dva podprograma, in sicer pripravljenost sistema za zaščito, reševanje in pomoč, kamor so uvrščena sredstva za redno dejavnost in nakup opreme za CZ. Predvidena so sredstva za sofinanciranje delovanja Enote reševalnih psov, sredstva za stroške vzdrževanja AED naprav, sredstva za požarno preventivo in za projekt Hitro 2 ter sredstva za vzdrževanje javnih zaklonišč v lasti občine. Projekt »Hitro 2« in vzdrževanje zaklonišč je podrobneje opredeljeno v obrazložitvi Načrtov razvojnih programov.

V drugem podprogramu so planirana sredstva za dejavnost gasilskih društev, za delovanje Gasilske zveze, tekoče vzdrževanje gasilske opreme, sofinanciranje obnove in dograditve gasilskih domov, sofinanciranje obeleževanja obletnic PGD in za nakup opreme. Prav tako so predvidena sredstva za izobraževanje mladih gasilcev ter za nakup gasilske opreme in uresničevanje uredbe, iz katerih je predvidena nabava gasilskih vozil in zaščitne opreme. Planirana sredstva požarne takse so namenski prihodek (razvidno iz prihodkovne strani), ki se prenakazujejo Gasilski zvezi Črnomelj.

08 Notranje zadeve in varnost**3.500 EUR**

V tem področju proračun Občine Črnomelj vključuje en sam glavni program, ki predvideva stroške delovanja Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Ta sredstva so predvidena v znesku 3.500 EUR.

10 Trg dela in delovni pogoji**75.000 EUR**

Predlog proračuna za leto 2024 predvideva zagotavljanje sredstev za izvajanje javnih del na področju komunalnih in na področju družbenih dejavnosti.

11 Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo**510.152 EUR**

Področje je razdeljeno na štiri glavne programe.

V prvem GPR so predvidena sredstva za podporo živinorejski proizvodnji (prevoz mleka), za programe podpore za prestrukturiranje in prenovo kmetijske proizvodnje (sredstva bodo razdeljena na podlagi razpisov) in sredstva za urejanje kmetijskih zemljišč in kmetijske infrastrukture, ki se nanašajo na urejanje nekategoriziranih poljskih poti po krajevnih skupnostih. Predvidena so še sredstva za stroške vzdrževanja poti zaradi varovanja meje, za stroške razvojnih projektov LAS Dolenjske in Bele krajine (na podlagi planskega pisma RC Novo mesto) in sredstva za stroške priprave in izvedbe projektov Leader in CLLD. Tako kot v preteklem letu, so planirana tudi sredstva za stroške delovanja tržnice, sofinanciranje programov društev s področja kmetijstva ter sredstva za vzdrževanje komasacijskih in agromeliorizacijskih območij in urejanje kmetijskih zemljišč. V sklopu podprograma Razvoj in prilagajanje podeželskih območij so predvidena sredstva na postavki Črnomaljske akcije, kjer bodo občani na podlagi javnega razpisa ali poziva, da si sami uredijo okolico v svojem kraju, kjer se redno zadržujejo in je javnega pomena, lahko pridobili sredstva za urejanje.

V sklopu glavnega programa 1103 - Splošne storitve v kmetijstvu so planirana sredstva za stroške oskrbe živali zaradi nevarnosti okužb v višini 25.000 EUR in sofinanciranje stroškov

sterilizacije in kastracije mačk in psov v višini 5.000 EUR, ki bodo dodeljena na osnovi javnega razpisa.

Glavni program gozdarstvo vključuje predvidena sredstva za stroške vzdrževanja gozdnih cest, stroške sečnje lesa in zagotavljanje tehnične podpore s področja gozdarstva (dodelitev sredstev na podlagi razpisa). Predvidena je tudi postavka za vlaganje koncesijske dajatve v naravne vire - trajnostno gospodarjenje z divjadjo v višini 10.500 EUR. Koncesnina je upravičencem dodeljena v skladu z Zakonom o javnem naročanju oz. na podlagi Javnega razpisa za sofinanciranje aktivnosti trajnostnega gospodarjenja z divjadjo v primeru, da se sredstva dodelijo društvom oz. nevladnim organizacijam. Planirana so sredstva za načrte in drugo projektno dokumentacijo ter izgradnjo in nadzor za gozdno cesto Tančegorski ovinek – Razvaje v skupni višini 16.100 EUR. Projekt je vsebinsko opredeljena v obrazložitvi Načrtov razvojnih programov.

Za glavni program ribištva predlog proračuna za leto 2024 načrtuje sredstva v skupni višini 3.000 EUR, ki so namenjena Ribiški družini Črnomelj za izvajanje nadzora na reki Kolpi.

13 Promet, prometna infrastruktura in komunikacije

1.657.339 EUR

To področje obsega dva glavna programa.

V GPR 1302 - Cestni promet in infrastruktura so v prvem podprogramu planirana sredstva za tekoče vzdrževanje lokalnih cest, sol za posip javnih poti in sanacijo mostov v skupni višini 312.000 EUR. V okviru podprograma investicijsko vzdrževanje in gradnja občinskih cest so vključene novogradnje in rekonstrukcije občinskih cest, sredstva za stroške gradnje na občinskih cestah, sredstva za plačilo stroškov projektov in za Ureditev pločnika ob RT-919/1466 Žuniči-Vinica v Vinici.

V okviru podprograma za urejanje cestnega prometa so planirana sredstva za prometne znake, neprometno signalizacijo oz. turistično in drugo obvestilno signalizacijo, najemnino za parkirišča, stroške ureditve pokritih čakalnic na avtobusnih postajališčih, in stroške izvedbe projekta »Evropski teden mobilnosti« (predvideno sofinanciranje Ministrstva za infrastrukturo) ter za izdelavo občinska celostne prometne strategije občine Črnomelj (natančneje obrazloženo v Načrtu razvojnih programov 2024 – 2027).

V sklopu investicijskih odhodkov za leto 2024 smo za Regionalno kolesarsko povezavo Livar Črnomelj–TRIS Kanižarica v letu 2024 predvideli odkupe zemljišč in sredstva za načrte in projektno dokumentacijo. Projekt je podrobneje opredeljen v NRP in obrazložitvi.

V podprogramu Cestna razsvetljava so izkazana predvidena sredstva za stroške tokovine javne razsvetljave, stroške vzdrževanja in posodobitve JR. Planirana so tudi sredstva za ureditve JR v občini, podrobnejši namen porabe sredstev pa je opredeljen v obrazložitvi načrta razvojnih programov.

Drugi GPR 1306 - Telekomunikacije in pošta je v predlogu proračuna za leto 2024 predviden v višini 4.500 EUR za upravljanje in vzdrževanje WI-fi točke in sredstva za projekt Razvoj pametnega mesta.

Sredstva za področje gospodarstva so razdeljena v dva glavna programa in sicer Pospeševanje in podpora gospodarski dejavnosti in Promocija Slovenije, razvoj turizma in gostinstva.

Za pospeševanje in podporo gospodarski dejavnosti so planirana sredstva v višini 1.370.963 EUR, njihova poraba pa je predvidena za stroške izvajanja garancijske sheme, sofinanciranje študentske sheme, stroške koordinacije projektov, promocijo podjetništva, sofinanciranje podjetniških inovacij, delovanje projekta podjetniških inovacij, postavka Robotika in zabavno programiranje, ki bo namenjena razvoju kompetenc na tem področju, s poudarkom na delu z mladimi (celoletne delavnice oziroma krožke za učence osnovnih šol in poletne delavnice za mlajše otroke, katere bo sofinancirala občina). V okviru istega programa so planirana še sredstva za projekte ter plače in druge izdatke zaposlenim, prispevke in materialne stroške RIC-a, sredstva za delovanje podjetniškega inkubatorja in sredstva za investicijsko vzdrževanje stavb, ki jih ima RIC v upravljanju.

V sklopu investicijskih odhodkov predlog proračuna vključuje sredstva za projekt Ureditev ekonomsko poslovne infrastrukture v PC TRIS Kanižarica–3. del: ceste G, D1 in G1 in projekt Ureditev ekonomsko poslovne infrastrukture v PC TRIS Kanižarica–4. del: ceste E3, A2 in E5. Stroški za projekta so razdeljeni v skladu s klasifikacijo na stroške izvedbe, investicijskega nadzora, stroške izdelave načrtov in dokumentacije, stroške drugih storitev ter na stroške nakupa zemljišč. Projekta sta podrobneje opredeljena v načrtu razvojnih programov in obrazložitvi. Tako kot v sprejetem proračunu za leto 2023 so tudi v predlogu za leto 2024 planirana sredstva za stroške obnove infrastrukture v poslovnih conah, druge odhodke s tega področja in za pospeševanje podjetništva (ki bodo razdeljena na osnovi javnega razpisa).

V okviru drugega glavnega programa, ki se nanaša na promocijo Slovenije, razvoj turizma in gostinstva so planirana sredstva namenjena za promocijske dejavnosti občine, RIC-u Bela krajina za promocijske dejavnosti, sofinanciranje izvajanja strategije razvoja turizma Bele krajine in druge projekte. Za izvajanje strategije razvoja turizma Bele krajine so predvidene postavke za delo in materialne stroške.

V podprogramu spodbujanja razvoja turizma in gostinstva so planirana sredstva za sofinanciranje turističnih programov, sofinanciranje prireditve Jurjevanje (RIC-u Bela krajina), sredstva za vzdrževanje in upravljanje turistične infrastrukture, sredstva za ureditev turistične infrastrukture v mestnem jedru ter sredstva za stroške vzdrževanja in upravljanja polnilne postaje. Tako kot v preteklosti, so planirani tudi stroški vodnega povračila za vstopno izstopna mesta ter ureditve ob reki Lahinji in Dobljici (vstopno izstopna mesta za plovbo), sredstva za projekt »Po poteh skrivnostnega obiskovalca (Črnomelj iz vode – 1. faza), sredstva za urejanje tematskih poti, sredstva za projekt Z okolju prijazno infrastrukturo ter sredstva za ureditev prireditvenega prostora v Jurjevanjski dragi. Posamezni projekti so podrobneje obrazloženi v Načrtu razvojnih programov 2024 – 2027.

Področje obsega en glavni program, v katerega so vključeni tri podprogrami, iz katerih se namenjajo sredstva za zbiranje in ravnanje z odpadki, ravnanje z odpadno vodo in izboljšanje stanja okolja.

V podprogramu Zbiranje in ravnanje z odpadki so planirana sredstva predvidena za subvencije omrežnin, stroške ureditve EKO otokov (gre za porabo najemnine za gospodarsko infrastrukturo), obnovitvene in razširitvene investicije CeROD (poraba najemnine za gospodarsko javno infrastrukturo) in CeRO DBK–MBO Dolenjske in Bele krajine.

Drugi podprogram se nanaša na ravnanje z odpadno vodo, v sklopu katerega so predvidena sredstva za subvencije omrežnin, subvencije malih čistilnih naprav (na podlagi razpisa), rekonstrukcije kanalizacijskega omrežja, investicijsko vzdrževanje kanalizacijske opreme in druge rekonstrukcije. Ureditve kanalizacijskega omrežja Črnomelj, projekt je poimenovan Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Kolpe – občina Črnomelj, se je v letu 2023 zaključil, za stroške podražitev pa pričakujemo še dodatne sredstva na prihodkovni strani proračuna. Predvidena so tudi sredstva za projekt Kanalizacija in ČN Dobliče–1. faza, za načrte in drugo projektno dokumentacijo za kanalizacijo Kanižarica, za izgradnjo, načrte in za nadzor za kanalizacijo Vinica–2. del, za načrte za kanalizacijo Lokve, za načrte za odvajanje in čiščenje odpadnih voda na območju habitata črne človeške ribice in za kanalizacijo v delu RN Drenovec–pod R1218. Projekti, njihovo financiranje in časovna izvedba so razvidni iz tabele Načrtov razvojnih programov in obrazložitve le-teh.

Izboljšanje stanja okolja je zadnji podprogram v okviru tega področja, kjer so planirana sredstva za varstvo okolja (izvedba čistilne akcije, deratizacija stanovanjskih hiš in brežin, sanacija divjih odlagališč in čiščenje in odvoz odpadkov za migranti), sredstva za stroške odvoza odpadkov v času turistične sezone, stroške upravljanja z vodnimi viri in stroške upravljanja KP Lahinja. V istem podprogramu so predvidena sredstva za upravljanje z vodnimi viri ter sredstva za plače in druge projekte (RIC-u). Na novo smo v ta podprogram uvrstili projekt Barja in mokrotni travniki, ki bo sofinanciran iz sredstev državnega proračuna (sredstva proračuna EU), za kohezijsko politiko. Vsebina projekta je natančneje obrazložena v Načrtih razvojnih programov 2024 – 2027.

16 Prostorsko planiranje in stanovanjsko komunalna dejavnost

2.627.818 EUR

Področje prostorskega planiranja je razdeljeno v štiri glavne programe.

V glavnem programu Prostorsko in podeželsko planiranje in administracija so planirana sredstva za stroške vodenja katastra gospodarske javne infrastrukture, stroške vzpostavitve evidence dejanske rabe zemljišč, stroške novelacije odloka o kategorizaciji občinskih cest, izvedbene in strateške prostorske akte, stroške regionalnega prostorskega plana, stroške izdelave poplavne študije HHS, nakup urbane opreme, stroške ureditve odprtih javnih površin in stroške gospodarjenja s stavbnimi zemljišči.

V glavnem programu 1603 - Komunalna dejavnost, ki je ocenjen na višino 1.448.330 EUR, so planirana sredstva za subvencijo omrežnin, za rekonstrukcije vodovodnega omrežja in investicijskega vzdrževanja opreme in objektov (gre za porabo najemnine za gospodarsko infrastrukturo), sredstva za sofinanciranje prevoza pitne vode, stroške vzdrževanja grobišč in pokopališč, stroške investicijskega vzdrževanja pokopališč, stroške najemnin za pokopališča ter stroške vzdrževanja mesta in zelenih površin, stroške oglasnih tabel po KS, stroške čistilnega materiala in storitev. Projekti so podrobneje opredeljeni v načrtu razvojnih programov.

Za spodbujanje stanovanjske gradnje so v predlogu proračuna predvidena sredstva v višini 191.500 EUR, njihova poraba pa je planirana za tekoče vzdrževanje stanovanj, vplačila v rezervni sklad, morebitno odpravnino po Zakonu o denacionalizaciji, obratovalne stroške ob

izselitvi in druge odhodke s tega področja. Na podprogramu Podpora mladim za reševanje stanovanjskega problema planiramo sredstva, ki se bodo dodeljevala na podlagi javnega razpisa.

Za zadnji GPR, ki se nanaša na urejanje in razpolaganje z zemljišči je v predlogu proračuna za leto 2024 planirano skupno 626.688 EUR, in sicer za nakup stavb, kmetijskih in stavbnih zemljišč, ki jih potrebujemo za izvedbo načrtovanih investicij, stroške urejanja zemljišč (geodetske storitve, zemljiško-knjižne zadeve), odškodnine zaradi urejanja zemljišč in sredstva za stroške urejanja in vzdrževanja občinskih zemljišč (košnja in urejanje zaraščenih zemljišč). Posamezni predlogi nakupov so razvidni iz podrobnejšega letnega načrta pridobivanja nepremičnin, ki je v prilogi.

17 Zdravstveno varstvo

777.975 EUR

Na področju zdravstvenega varstva so sredstva predvidena za GPR Primarno zdravstvo ki se nanaša na podprogram Dejavnost zdravstvenih domov, in sicer sredstva za stroške energetskega knjigovodstva za ZD Črnomelj in ZP Vinica, sredstva za udeležbo na doseženih prihrankih in za druge odhodke. Največ sredstev smo namenili za projekt dozidave ZD Črnomelj - urgencia in laboratorij. Podrobnejša opredelitev je razvidna iz Načrta razvojnih programov in obrazložitve.

18 Kultura, šport in nevladne organizacije

2.283.499 EUR

V glavnem programu 1802 - Ohranjanje kulturne dediščine, je planirana poraba sredstev za ureditve v mestnem jedru, za stroške vzdrževanja objektov kulturne dediščine, obratovne stroške Kulturnega doma Črnomelj in prostorov v Pastoralnem centru, sofinanciranje obnove objektov kulturne dediščine (razpis), stroške obnove spominskih obeležij ter stroške delovanja Mestne muzejske zbirke in Zakladnice, ki je v upravljanju RIC Bela krajina (stroški plač in materialni stroški). V okviru investicijskih odhodkov so planirana sredstva za obnovo črnomaljskega gradu, sredstva za stroške obnove, investicijskega nadzora, stroški za načrte in drugo projektno dokumentacijo 1. faze obnove Stoničevega gradu, za katere je predvideno sofinanciranje s strani Ministrstva za kulturo. V predlogu proračuna so uvrščena tudi sredstva za projekt Obnova črnomaljskega gradu – »Branilci krone in meja«, katerega namen je celostno prenoviti in oživiti pritlične prostore gradu Črnomelj, razviti atraktivne turistične produkte ter oblikovati moderno okolje za izvedbo prenovljene kulturne in turistične ponudbe. Projekt bo sofinanciran iz naslova drugih prejetih sredstev iz državnega proračuna, iz sredstev proračuna EU, podrobneje pa je opisan v obrazložitvi Načrta razvojnih programov. V podprogramu Premična kulturna dediščina so planirana sredstva za materialne stroške v Belokranjskem muzeju Metlika in sredstva za sofinanciranje nove stalne razstave z naslovom V deželi, ki se imenuje Metlika – Bela krajina v srednjem in novem veku. Z letom 2022 je bil Rudniški muzej predan v upravljanje RIC-u Bela krajina, za kar so planirana sredstva v višini 13.500 EUR, ki jo bo RIC namenil za stroške ureditve muzeja in izvajanje dejavnosti muzeja. Občina sodeluje v projektu »Družina mest kostanjeviškega mestnega prava«, za kar imamo v predlogu proračuna predvidenih 2.500 EUR.

Glavni program 1803 se nanaša na programe v kulturi. Poraba sredstev je predvidena za podprogram Knjižničarstvo in založništvo, kamor spadajo sredstva za delovanje Knjižnice Črnomelj (plače, prispevki delodajalca in materialni stroški), nabavo knjižničnega gradiva in sofinanciranje projektov, sredstva za plačilo udeležbe na doseženih prihrankih ter

investicijsko vzdrževanje Knjižnice Črnomelj. Kot v sprejetem proračunu za leto 2023 so planirana še sredstva za sofinanciranje projektov Knjižnice (Bibliobus), založništvo in sofinanciranje revije Rast. V podprogramu 18039002 – umetniški programi so planirana sredstva za sofinanciranje stroškov osrednjih prireditev ob državnih praznikih in drugih prireditev, sredstva za plače zaposlenih na ZIK Črnomelj ter sredstva za sofinanciranje projektov ZIK. Podprogram Ljubiteljska kultura se nanaša na planirana sredstva za sofinanciranje programa sklada ljubiteljske kulturne dejavnosti (sofinanciranje dejavnosti in programov JSKD), sofinanciranje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti na območju občine Črnomelj za določene naloge in strokovna opravila in sofinanciranje delovanja Godbe na pihala. Planirana so tudi sredstva za sofinanciranje kulturnih programov in opreme društev, ki bodo dodeljena JSKD (ki bodo na podlagi razpisa dodeljena društvom). Drugi odhodki s področja kulture obsegajo predvidena sredstva za stroške varovanja spomenika Griček in objekta na Majerju, stroške elektrike in ogrevanja in vzdrževanja cerkve Svetega Duha in druge odhodke s področja kulture, ki jih ni možno uvrstiti v posamezne proračunske postavke. Podprogram Mediji in avdiovizualna kultura obsega program lokalne televizije, izdajanje časopisa Belokranjec (tisk in raznos) in program lokalnega radia. Med drugimi programi v kulturi so predvidena sredstva, ki jih načrtuje RIC Bela krajina v Hiši Otona Župančiča in sicer za stroške plač in drugih izdatkov, stroške obratovanja hiše ter stroške za izvajanje aktivnosti. Sredstva, planirana v sklopu glavnega programa Podpora posebnim skupinam, so namenjena sofinanciranju drugih društev, neprofitnih organizacij in ustanov, ki se prijavijo na razpis za dodelitev sredstev.

Glavni program Šport in prostočasne aktivnosti je s predlogom proračuna predviden v višini 410.821 EUR. Poraba teh sredstev je predvidena za sofinanciranje športnih programov na podlagi razpisa, sofinanciranje uporabe telovadnice pri OŠ Mirana Jarca in športne dvorane pri Srednji šoli ter za nakup opreme za igrišča. V delu, ki se nanaša in investicije in investicijsko vzdrževanje so planirana sredstva za ureditev športnih parkov v Občini Črnomelj, sofinanciranje je predvideno s strani Fundacije za šport in za sanacijo travnatih površin in namakalnega sistema na ŠRC Loka, sofinanciranje s strani Ministrstva za gospodarski razvoj in turizem.

V podprogramu Programi za mladino so načrtovana sredstva za delovanje MC BIT Črnomelj, sofinanciranje dejavnosti DPM Črnomelj, ureditev otroških igrišč in druge odhodke.

19 Izobraževanje

9.724.041 EUR

Področje izobraževanja po klasifikaciji vključuje štiri glavne programe.

Za program Varstvo in vzgoja predšolskih otrok je predvidena poraba sredstev v višini 2.771.240 EUR, in sicer za doplačilo razlike med ekonomsko ceno in plačili staršev za vrtce v občini in izven občine, plačilo stroškov varovanja in zavarovanja vrtcev, novoletno obdaritev otrok, stroške bolnišnične vzgojiteljice, stroške VVD, ki niso zajeti v ekonomski ceni in druge odhodke s tega področja. Prav tako so predvidena sredstva za nabavo opreme in investicijsko vzdrževanje vrtcev.

Program Primarno in sekundarno izobraževanje, je namenjen zagotavljanju sredstev za materialne stroške šolam, zagotavljanju sredstev za plače in prispevke delodajalca za dodatni program, stroškom Posvetovalnice za otroke in starše in drugim odhodkom s področja osnovnega šolstva. Kategorija odhodkov investicijskega značaja v predlogu proračuna za leto 2024 vključuje stroške nabave opreme za šole in investicijsko vzdrževanje šol, sredstva za dograditev OŠ Dragatuš, nadomestno gradnjo OŠ Loka in plačilu drugih

storitev in dokumentacije za postavitve dvigala v OŠ Milke Šobar-Nataše. Za vse projekte so poleg stroškov izvedbe planirani tudi stroški investicijskega nadzora, stroški projektne dokumentacije in drugi stroški. Sofinanciranje dograditve OŠ Dragatuš in nadomestne gradnje OŠ Loka je planirano s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, sofinanciranje ureditev v OŠ Milke Šobar-Nataše pa s strani Občine Metlika in Občine Semič, kar je razvidno iz prihodkovne strani proračuna. Posamezni projekti in finančna konstrukcija so razvidni iz Načrtov razvojnih programov in obrazložitev. V okviru istega programa so planirana še sredstva za sofinanciranje glasbenega šolstva in sicer za materialne stroške in druge izdatke zaposlenim (prevoz, prehrana), izobraževanje učiteljev in dodatni program, ki vključuje zagotavljanje sredstev za plače, prispevke delodajalca in premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za hišnika (za del, ki ga ne zagotavlja ministrstvo).

Drugi izobraževalni programi v skupni višini 109.393 EUR, kamor se po klasifikaciji uvrščajo sredstva za izobraževanje odraslih, obsegajo pa sredstva za plače in druge izdatke zaposlenim ter materialne stroške ZIK-u za izvajanje programa izobraževanja odraslih.

Za pomoči šolajočim so s predlogom proračuna načrtovana sredstva v skupni višini 703.000 EUR, njihova poraba pa je namenjena regresiranju prevozov osnovnošolskih otrok in denarnim spodbudam dijakom SŠ Črnomelj, na podlagi Odloka o dodeljevanju denarnih spodbud dijakom SŠ Črnomelj.

20 Socialno varstvo

690.140 EUR

Za področje socialnega varstva so v predlogu proračuna za leto 2024 predvidena sredstva v skupni višini 690.140 EUR. Poraba sredstev je predvidena za enake namene kot v letu 2023, in sicer za poravnavo stroškov bivanja v splošnih in posebnih zavodih, stroškov bivanja invalidov v zavodih za usposabljanje, stroškov domskega varstva in zagotavljanje pomoči družinam na domu. V okviru tega podprograma so zajeta tudi sredstva za stroške izvajanja prostovoljnih prevozov starostnikov, ki ga izvaja DSO Črnomelj. Na osnovi Pravilnika o enkratni denarni pomoči ob rojstvu otroka v Občini Črnomelj so planirana sredstva za pomoč v višini 13.000 EUR in na osnovi Pravilnika o dodeljevanju občinske denarne socialne pomoči v Občini Črnomelj in sredstva za izplačilo denarno socialnih pomoči v višini 20.000 EUR. V letu 2024 je v okviru podprograma socialnega varstva materialno ogroženih predvidena nova postavka v višini 30.000 EUR, ki je namenjena urejanju bivalnih razmer socialno ogroženih. Sredstva bodo dodelili na podlagi razpisa. Ostala planirana sredstva so predvidena za stroške pogrebnin, sofinanciranje društev s področja socialnega varstva (na osnovi razpisa) in sofinanciranje organizacij s področja socialnega varstva (OZ RK Črnomelj, Hiša sadeži družbe Črnomelj). V okviru tega podprograma so predvidena tudi sredstva za sofinanciranje projektov iz področja romske tematike.

22 Servisiranje javnega dolga

525.658 EUR

Področje 22 izkazuje obveznosti iz naslova domačega zadolževanja za obresti od dolgoročnih kreditov in stroške, povezane z zadolževanjem. V letu 2024 je predvideno za 524.658 EUR plačil obresti od najetih dolgoročnih ter 1.000 EUR stroškov predvidenega zadolževanja.

Predlog proračuna za leto 2024 za to področje predvideva sredstva v skupni višini 130.000 EUR, in sicer 30.000 EUR za proračunsko rezervo in 100.000 EUR za splošno proračunsko rezervacijo, ki je namenjena poravnavanju stroškov, ki v sprejetem proračunu niso predvideni, vendar pa so nujni za izvajanje dogovorjenih nalog.

NEPOSREDNI PRORAČUNSKI UPORABNIK - KRAJEVNE SKUPNOSTI

Finančni načrti krajevnih skupnosti so ravno tako vključeni v proračun in razvrščeni v posebni del proračuna. Pripravljeni so skladno z ekonomsko in programsko klasifikacijo. Pri vsakem proračunskem uporabniku iz posebnega dela proračuna so naloge, aktivnosti, projekti in investicijski projekti razporejeni na konte kot narekuje ekonomska klasifikacija in skupaj vključeni v proračunske postavke skladno z namenom porabe. Vsaka postavka pa je razvrščena v posamezna proračunska področja skladno s programsko klasifikacijo.

5001 KS ADLEŠIČI

Krajevna skupnost Adlešiči je v letu 2024 pridobila sredstva s strani proračuna Občine Črnomelj, ki znašajo 19.078,00 eur in dodatnih 760 eur za vzdrževanje vodnih virov. Pri prihodkih upoštevamo še predvideno stanje na računu konec leta 2023 in prenos dotacij iz leta 2023. Ostala sredstva bodo pridobljena s strani grobarin in najema poslovnih prostorov ter povračila sredstev s strani A1. Skupni okvirni prihodki za leto 2024 so predvideni v višini 44.501,00 eur.

V letu 2024 bomo namenili večjo vsoto za administracijo občinske uprave, kamor štejemo tudi investicijsko vzdrževanje Doma krajanov Adlešiči in druge operativne odhodke, ker imamo v planu urediti toaleta v Domu in zelenico pred Domom. Predvidevamo, da se bo tudi znatno povečala strošek električne energije. Za tekoče upravljanje in vzdrževanje cest bodo sredstva namenjena pluženju in manjši ureditvi slabih javnih poti. Na pokopališču v Adlešičih imamo namen urediti poti okrog grobov, poskrbeti pa je potrebno tudi za odvodnjavanje.

5002 KS BUTORAJ

Pri planiranju prihodkov za leto 2024 smo upoštevali dotacijo občine v višini 6.318 EUR, 1.300 EUR prispevkov krajanov za pokopališče ter 904 EUR neporabljenih sredstev na bančnem računu.

Odhodki so načrtovani za iste namene kot v letu 2023 in sicer za delovanje krajevne skupnosti, vzdrževanje krajevnih cest in vzdrževanje pokopališč.

5003 KS ČRNOMELJ

Pri pripravi predloga proračuna za leto 2024 smo upoštevali vse predvidene investicije in tudi obveznosti po načrtovanih finančnih tokovih. V KS Črnomelj nadaljujemo vzdrževalna dela na športnih in otroških igriščih v KS (vzdrževalna dela in investicije), kjer smo v proračunu

predvideli investicije v višini 5000 EUR za vzdrževalna dela na športnih igriščih (Čardak, Drage) in nakup novih otroških in športnih igral na igrišču Loka. V letu 2024 bomo nadaljevali z vzdrževanjem na Trim stezi Vražji kamen, kjer smo predvideli 5.000 EUR za obnovo steze, posodobitev informacijskih tabel z QR kodami in sanacijo po izvedeni sečnji, ter obnova oz. popravilo nekaterih športnih naprav. V sodelovanju z Občino Črnomelj prav tako nadaljujemo z upravljanjem in vzdrževanjem ŠRC Loka Črnomelj in Vražji kamen. Ostale (redne) postavke so tradicionalno vpete v delovanje KS in pri teh postavkah ni večjih odstopanj. Gre za sofinanciranje manjših projektov v KS Črnomelj v organizaciji ostalih društev in institucij, stroški sprotnega delovanja KS, plačila za nepokl. opr. funkcije članov Sveta KS Črnomelj, za vzdrževanje krajevnih cest (zimsko služba in letno gramoziranje).

5005 KS DRAGATUŠ

V predlogu finančnega načrta za leto 2024 so predvideni prihodki iz naslova dotacije za leto 2024, dotacije za vzdrževanje vodnih virov za leto 2024, neporabljenih sredstev na bančnem računu in preostale dotacije s strani občine za leto 2023. Za leto 2024 načrtujemo pridobiti lastna sredstva s prispevki krajanov za grobarine.

Odhodki so načrtovani za iste namene kot v letu 2023 in sicer za delovanje krajevne skupnosti, vzdrževanje krajevnih cest in vzdrževanje pokopališč, v načrt je vključena tudi postavka za vzdrževanje vodnih virov v naši krajevni skupnosti in nova postavka, investicijsko vzdrževanje mrliške vežice.

5013 KS DOBLIČE

Pri planiranju prihodkov za leto 2024 smo upoštevali: stanje na bančnem računu, preostanek sredstev planirane dotacije za leto 2023 ter predvidena višina dotacije za leto 2024, kar skupaj znaša 25.006 EUR. Pri planiranju lastnih sredstev so za leto 2024 predvideni prihodki iz naslova grobarin in od najema mrliške vežice.

Odhodki pa so sledeči. Pri administrativnih stroških delovanja sveta KS planiramo primerljive vrednosti s preteklimi leti. Pri postavki drugi operativni odhodki ne načrtujemo znatnih sprememb glede na leto 2023. Osnovni namen je finančna pomoč društvom v KS in planirana potrebna digitalizacija delovanja KS. Pri postavki vzdrževanje krajevnih cest v primerjavi z letom 2023 načrtujemo znižanje stroškov, ki izhaja iz izvedenih investicijskih del v letu 2023, ki pa jih za leto 2024 ne planiramo v takšni višini. Postavka vzdrževanje pokopališč, večina planiranih sredstev predstavlja odvoz smeti in sveč ter redna vzdrževalna dela kot so dobava peska za pešpoti, vsakoletna letna košnja trave ter stroški energije in ostalih komunalnih storitev. V letu 2024 načrtujemo primerljive tekoče stroške vzdrževanja glede na leto 2023. Načrti in projektna dokumentacija, v letu 2024 želimo nadaljevati s projektiranjem na predmetu - Posodobitev in razširitev pokopališča v Dobljučah, katerega osnovni cilj je pridobitev gradbenega dovoljenja. Postavka vzdrževanje igrišč, planirali smo znesek 1.000,00 EUR, kot strošek za redno vzdrževanje obeh igrišč v KS.

5006 KS GRIBLJE

V letu 2024 planiramo prihodke v višini 42.824 EUR, ki so sestavljeni iz stanja na bančnem računu, dotacije občine za redno delovanje ter prispevkov krajanov od najemnin za grobove in prispevkov za mrliško vežico.

Skupne prihodke smo razporedili po posameznih postavkah. Te so: pisarniški material, električna energija (mrliška vežica), drugi operativni odhodki (novoletna obdaritev otrok, materiali za vzdrževanje prostorov KS in mrliške vežice, žalni paketi, tiskanje priznanj, cvetje, reprezentanca in pogostitve na proslavi ob materinskem dnevu, ob otvoritvah ipd.), najemnina za poslovni prostor, za materialne stroške, za vzdrževanje cest, za večjo sanacijo ceste v vasi Griblje na treh odsekih in en del cestišča v vasi Cerkvišče, pluzenje in letno vzdrževanje, košnjo, urejanje obcestnih površin, urejanje strug meteornih voda in javne razsvetljave na treh trasah ter za urejanje in vzdrževanje pokopališča Griblje.

5014 KS KANIŽARICA

Predvideni skupni prihodki za leto 2024 so sestavljeni iz sredstev na bančnem računu, preostale dotacije občine za leto 2023 in dotacije za leto 2024.

V letu 2024 bo odhodkovno največji izdatek pridobitev gradbenega dovoljenja za izgradnjo novega kegljišča. Potrebna je nabava nove klopi na športnem igrišču. Sredstva za navedeno so predvidena v GPR Šport in prostočasne aktivnosti. Predviden je tudi nakup in zasaditev dreves na zelenici ob stanovanjske bloku h.š. 14a. Sredstva za to so predvidena na postavki Izboljšanje stanja okolja. Ostali del odhodkov je vezan na redno delovanje KS.

5007 KS PETROVA VAS

V naši KS imamo za leto 2024 planirana sredstva v vrednosti 55.335 EUR. Povečali smo postavko administracija občinske uprave, in sicer na postavki stroški ogrevanja za 500 EUR več kot lani. Na cestni infrastrukturi smo plan povečali za 395 EUR. Na komunalni dejavnosti smo sredstva povečali za 16.212 EUR, ker smo v postopku projekta, dokončanje izgradnje nadstreška mrliške vežice in predvidevamo, da bo projekt v letu 2024 zaključen.

5008 KS SINJI VRH

Pri planiranju proračuna KS Sinji Vrh za leto 2024 smo izhajali iz naslednjih predpostavk: Postavko dejavnost občinske uprave smo v primerjavi z letom 2023 zmanjšali za 550 EUR. Pri postavki upravljanje in vzdrževanje vodnih virov smo upoštevali vzdrževanje do sedaj pogodbeno vzdrževanih vodnih virov na Sinjem Vrhu v višini 900 EUR, ostala sredstva bomo namenili za vzdrževanje novega vodnega vira v vasi Draga. Predvideva se tudi nekaj stroškov sečnje in spravila suhih dreves na kalu. Pri postavki Vzdrževanje pokopališč smo v primerjavi z letom 2023 predvideli 800 EUR manj zaradi prenosa upravljanja in vzdrževanja vseh treh pokopališč na JP Komunala Črnomelj. Preostala sredstva smo razporedili na postavko vzdrževanje krajevnih cest in na postavko ureditev JR v KS. Sredstva bomo namenili preplastitvi krajevnih cest, v dogovoru in glede na možnost, z Občino Črnomelj. Lastnih sredstev ali donacij od pravnih ali fizičnih oseb v letu 2024 ne planiramo.

5009 KS STARI TRG

Osnova za plan izdatkov krajevnosti Stari trg ob Kolpi je plan prihodkov KS, ki temelji na prejetih sredstvih iz občinskega proračuna, dotacija za leto 2024 v višini 7.908 EUR, za vzdrževanje vodnih virov v višini 890 EUR, preostala dotacija iz 2023 v višini 9.632 EUR, lastna sredstva v višini 1.080 EUR in stanje na bančnem računu v višini 181 EUR. Skupna višina prihodkov za leto 2024 znaša 19.691 EUR.

Načrtovani odhodki so materialni stroški za električno energijo, vodarino, reprezentanco, poštino, odvoz smeti in ostalo. Največji strošek pa je vedno zimska služba. V letu 2023 nam ni uspelo urediti projektne dokumentacije za ureditev nadstreška, WC-ja in pitnika v sklopu že obstoječega igrišča, zato prenašamo v plan naslednjega leta.

5010 KS TALČJI VRH

Predvideni skupni prihodki za leto 2024 predstavljajo sredstva na bančnem računu, preostalo dotacijo za leto 2023 EUR in dotacijo za leto 2024 ter vzdrževanje vodnih virov. Lastnih sredstev ni predvidenih. Skupni prihodki so predvideni v višini 48.771 EUR.

Načrtovani odhodki za leto 2023: administracija, zimsko pluženje, redno vzdrževanje cest, krpanje udarnih jam, strojna dela ter varstvo okolja, vzdrževanje vodnih virov in komunalna dejavnost. Sredstva namenjena programu športa bomo namenili za redno vzdrževanje vaških igrišč pri GD Rodine in GD Rožič vrh ter nabavo svetil pri GD Mavrlen.

5015 TANČA GORA

V letu 2024 planiramo prihodke iz naslova dotacije občine za delovanje, prenos sredstev iz preteklega leta in prostovoljnih prispevkov krajanov za rekonstrukcijo JP 556051. Odhodke bomo namenili za delovanje krajevne skupnosti (materialni stroški dveh pokopališč in najemnino za poslovne prostore PGD Tanča Gora), za vzdrževanje krajevnih cest (zimska služba in redno letno vzdrževanje) ter vzdrževanje in upravljanje pokopališč na Tanči Gori in v Dragovanji vasi.

5011 KS TRIBUČE

Načrtujemo prihodke v višini 13.033 EUR in sicer le-te sestavljajo: dotacija občine za leto 2024, preostanek dotacije občine iz leta 2023 in sredstva na bančnem računu.

Odhodki so načrtovani za iste namene kot v letu 2023. Največji del odhodkov predstavlja strošek električne energije za mrliško vežico ter stroški za vzdrževanje javnih poti in za vzdrževanje pokopališč.

5012 KS VINICA

Načrtujemo prihodke v višini 49.406 EUR, in sicer le-te sestavljajo: dotacija občine za leto 2024, preostanek dotacije občine iz leta 2023, sredstva na bančnem računu, lastna sredstva od najemnine pokopališča, vežice, najemnin in dodatnih 500 EUR za vzdrževanje vodnih virov.

Odhodki so načrtovani za iste namene kot v letu 2023 in sicer za izdatke delovanja KS, za vzdrževanje krajevnih cest ter za urejanje pokopališč. Projektna dokumentacija za obnova izvira Jajce se nadaljuje tudi v naslednje leto, saj smo prijavljeni na LAS projekt, kateri bo zahteval izpopolnjene projektne plane za naprej. Administracija občinske uprave se je povečala zaradi povišanje sredstev namenjenih za prireditve ob prazniku Krajevne skupnosti ter nabavo lučk za novoletno okrasitev kraja. Višja postavka vzdrževanje igrišč bo namenjena ureditvi okolice kolo parka.

Tabela 4: Zbir planiranih prihodkov in odhodkov krajevnih skupnosti za leto 2024

KS	Dotacija 2023 (preostala dotacija iz leta 2023)	Dotacije 2024 (za red. delov., pokop., vzdr.cest)	Dotacija za posamezne namene	Lastni prihodki	Ocenjeno st. na rač. 31.12. 2023	Skupaj prihodki	Odhodki-finančni načrt KS
Adlešiči	12.652	19.078	760- vzdrž.vod.virov	12.000	11	44.501	44.501
Butoraj	1.999	4.319	0	1.300	904	8.522	8.522
Črnomelj	8.409	23.986	5.000-ured.igrišč 42.000 - ŠRC Loka in V.K. 5.000-Trim steza V.K.	0	9	84.404	84.404
Dobliče	7.576	10.877	1.000- vzdrž.igrišč	5.500	53	25.006	25.006
Dragatuš	7.570	18.259	900- vzdrž.vod.virov	2.775	5.436	34.940	34.940
Griblje	14.093	6.530	0	10.000	12.201	42.824	42.824
Kanižarica	21.216	4.431	0	0	154	25.801	25.801
Petrova vas	32.360	8.605	250-vzdrž. vodnih virov 10.000-mrliška vežica	4.111	9	55.335	55.335
Sinji Vrh	14.047	12.474	600- vzdrž.vod.virov	0	104	27.225	27.225
Stari trg	9.632	7.908	890- vzdrž.vod.virov	1.080	181	19.691	19.691
Talčji Vrh	28.810	19.799	160- vzdrž.vod.virov	0	2	48.771	48.771
Tanča Gora	1.856	6.426	0	0	8.561	16.843	16.843
Tribuče	5.388	7.643	0	0	2	13.033	13.033
Vinica	10.741	24.165	500- vzdrž.vod.virov	9.650	4.351	49.407	49.407
SKUPAJ	176.349	174.500	16.060	46.416	31.978	496.303	496.303

6000 MEDOBČINSKA INŠPEKCIJA IN REDARSTVO

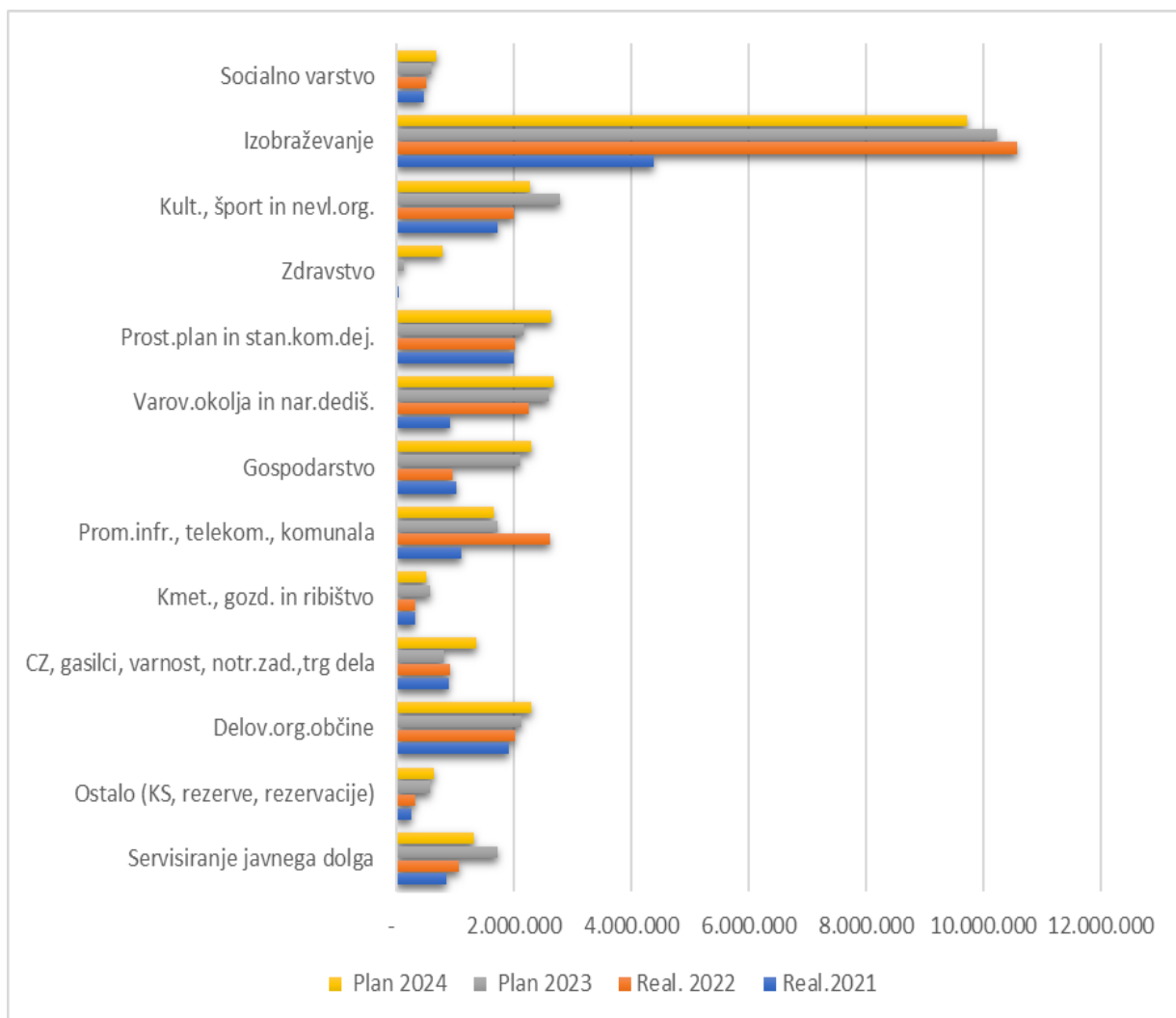
Sredstva, planirana za delovanje skupnega organa Medobčinska inšpekcija so v predlogu proračuna za leto 2024 ocenjena na 6.768 EUR. Predvidena so za stroške plač zaposlenih v skupnem organu za medobčinskega inšpektorja in enega medobčinskega redarja za december 2023, katere izplačilo pade v leto 2024.

V skladu s proračunskim priročnikom za pripravo proračunov občin je skupni organ izkazan kot neposredni uporabnik proračuna sedežne občine (Občina Črnomelj) v posebnem delu proračuna, vendar samo v delu, ki se nanaša na izdatke za leto 2023, katerih zapadlost je v letu 2024.

Vsi izdatki, ki bodo nastali po 1. 1. 2024, ko bo Občina Črnomelj soustanoviteljica Skupne občinske uprave Dolenjske in Bele krajine, se v skladu z navodili vodijo na kontih občinske uprave.

POVZETEK ODHODKOV PO DOLOČENIH PODROČJIH

Graf 5: Prikaz višine odhodkov po določenih področjih za leta 2021, 2022, 2023, 2024

Iz grafa je razvidno, da je največ sredstev tudi v letu 2024 namenjenih za področje izobraževanja.

Največja investicija v letu 2024 je dokončanje izgradnje Nadomestne OŠ Loka. Gradnja šole se je začela v letu 2022, predviden zaključek pa je v letu 2024. Ocenjena vrednost celotne investicije je nekaj več kot 14,4 mio EUR. V letu 2024 je za gradnjo predvideno 3,8 mio EUR.

V letu 2024 je med večjimi investicijami planirana tudi obnova in dograditev OŠ Dragatuš, in sicer v višini približno 1 mio EUR. Celotna vrednost investicije znaša okrog 3,3 mio EUR.

Velika rast investicij v letu 2024 je predvidena na področju gospodarstva, in sicer za namene nadaljnje ureditve poslovne cone TRIS Kanižarica, saj smo bili uspešni na razpisu in smo za to investicijo dobili tudi evropska sredstva. V letu 2024 je v ta namen planiranih približno 722 tisoč EUR sredstev za investicije. Celotna vrednost investicije je 1,5 mio EUR.

Na področju zdravstva je največja predvidena investicija v izgradnjo urgence in laboratorija v ZD Črnomelj. Predvidena vrednost investicije je 4,1 mio EUR. V letu 2024 je planiranih za približno 766 tisoč EUR investicij.

Na področju varovanja okolja in naravne dediščine je med večjimi investicijami Kanalizacija in ČN Dobljče- 1.faza v višini 1,4 mio EUR. Vrednost celotne investicije je 3,4 mio EUR.

V zadnjih letih je tako viden pozitiven trend rasti investicij, glede na pretekla leta. Občina je bila uspešna na kar nekaj razpisih za pridobitev državnih in evropskih sredstev, kar nam je omogočilo pridobiti dodatna sredstva za pokrivanje investicij. Za razliko finančnih sredstev, pa bo potrebno tudi dodatno zadolževanje. V letu 2024 je primarni cilj zaključitev vseh začelih investicij v zadnjih letih.

ZAKLJUČEK

Predlog proračuna za leto 2024 je pripravljen ob upoštevanju prejetih navodil, priporočil in izhodišč s strani Ministrstva za finance ter prejetih podatkih o višini primerne porabe, pripadajoči dohodnini in finančni izravnavi. Upoštevana so tudi določila sprejetega Zakona o finančni razbremenitvi občin, zakonodaja, ki se nanaša na področje plač v javnem sektorju in ostala trenutno veljavna zakonodaja. Predlog proračuna je upoštevajoč usmeritve iz proračunskega priročnika pripravljen po predpisani strukturi in klasifikaciji. Prednostna naloga, ki jo mora zasledovati izvrševanje proračuna je redno financiranje z zakonom določenih nalog, s tem pa tudi zagotavljanje sredstev proračunskim uporabnikom za njihovo delo in izvajanje nalog. Ravno tako je potrebno slediti cilju rednega poravnavanja obveznosti dobaviteljem. Glede na to, da so v predlog proračuna vključene investicije, za katere bo potrebno zagotoviti znatna lastna sredstva, je za izvedbo zastavljenih ciljev planirano dolgoročno zadolževanje. Višina le-tega bo odvisna od obsega izvajanja planiranih projektov. Ker se pri izvrševanju proračuna med letom pojavijo nova dejstva in pridobijo informacije o posameznih planiranih projektih, bo to potrebno upoštevati in pripraviti rebalans proračuna za leto 2024, proračun ponovno uravnotežiti ter s tem uskladiti vse dele proračunskega dokumenta.

Obrazložitev pripravili:

- Erika Popit, OU
- Danijela Nedič Orešič, dir. OU
- Predsedniki KS in Mateja Kobetič Stipanič, OU (v obrazložitvah, ki se nanašajo na finančne načrte KS)